ZAKLJUČCI SAVJETOVANJA

"RAZVOJ OPĆINE CRIKVENICA"

24. i 25. travnja 1992.

I

Suočeni s činjenicom da dosadašnji razvitak općine Crikvenica nije u skladu s promjenama u društvu i gospodarstvu kao i potaknuti dokumentom "Strategija dugoročnog programa razvoja Općine Crikvenica", i na inicijativu Ekološkog društva Crikvenica, Skupština općine je organizirala savjetovanje koje je održano u Crikvenici 24. i 25. travnja ove godine - hotel "Therapia" u Crikvenici.

Na savjetovanju bilo je prisutno 67 referenata raznih specijalnosti sa 61 referatom i koreferatom.

Na osnovi rada savjetovanja i prijedloga zaključaka sastavljeni su zaključci na sastanku radne grupe koja je pripremala savjetovanje.

Savjetovanje je organizirano s ciljem da se analizira dosadašnji razvitak općine Crikvenica, i još više da se sagledaju organizacione pretpostavke društvene i materijalne osnove budućeg razvitka.

Pri tome se htjelo izbjeći improvizacije, voluntarizam i ostale neprincipijelnosti, a da se uvedu znanstveni principi i znanstveno rasuđivanje u konstrukciju razvojnih ciljeva.

Posebno je bilo važno da se na savjetovanju pruže elementi za određivanje razvojnih ciljeva i razvitka politike, te pravaca razvoja na osnovi čega bi organi vlasti i privreda uključujući Gospodarsku zajednicu općine mogli lakše organizirati svoj rad.

Analiza savjetovanja dala je osnova za zaključak da su postavljeni ciljevi savjetovanja uglavnom dostignuti, unatoč tome što se očekivao veći angažman mnogobrojnih realizatora razvitka, ali i svih onih pojedinaca kojima bi dobrobit vinodolskog kraja treba ležati na srcu.

II

1. Zaključci trebaju poslužiti kao "Osnovne smjernice za dugoročni razvoj općine Crikvenica", odnosno za prihvaćanje općih principa razvitka za donošenje odgovarajućih odluka i za izdavanje upravnih rješenja.

2. Općinska vlada dat će "Osnovne smjernice dugoročnog razvoja" na usvajanje Općinskoj skupštini.

3. Nosioci odgovornosti resora u općinskoj vladi izradit će planove rada na temelju "Osnovnih smjernica za dugoročni razvoj Općine Crikvenica" i dati ih na usvajanje nadležnim organima i zainteresiranim institucijama, a posebno Gospodarskoj zajednici općine Crikvenica.

4. Dogovoreno je da Skupština općine organizira ove jeseni skup na kome će se provjeriti izvršenje ovih zadataka, eventualno korigirati zacrtanu politiku i postaviti nove zadatke.

5. Program razvitka bit će zasnovan u suradnji sa stručnim i znanstvenim institucijama i kompetentnim društvima i pojedincima koji će osigurati kontinuirani studij privrednog razvitka.

III

Koncepciju razvitka općine Crikvenice neophodno je formulirati kroz koncepcijski cilj, koji treba ući u svijest svakog njenog stanovnika pod motom "Visoka kvalieta života, visoki životni standard, te očuvanje i razvitak kulturnog identiteta".

U tu svrhu će se težiti:

- očuvanju prirodne i ekološke ravnoteže,
- povećanju kapaciteta infrastrukture,
- otvaranju novih radnih mjesta, ali ne i za mehanički prirast stanovništva,
- povećanju nacionalnog dohotka i povećanju stope rentabilnosti u privredi,
- razvitku selektivnog turizma kao glavne (ali ne i jedine) gospodarske djelatnosti,
- skladan razvitak svih ostalih djelatnosti koje imaju za to uvjeta: poljoprivreda, marikultura i ribarstvo, zanatstvo i ostale djelatnosti iz tzv. "čistog gospodarstva".

Svi zaključci savjetovanja sadržani su u tri tematska bloka:

- gospodarenje prostorom,
- gospodarski razvitak,
- društvene djelatnosti.

I. TEMATSKI BLOK

Gospodarenje prostorom

1. S obzirom na gospodarski zaokret koji se događa ili će se tek dogoditi u našem društvu, potrebno je u sustav gospodarenja prostorom uvesti takve ekonomske kategorije i mehanizme čija će primjena omogućiti da društvo od upravljanja i gospodarenja prostorom ima najveću moguću ekonomsku korist, uz poštivanje općeprihvaćenih ekoloških standarda.

2. Maksimalno spriječiti degradaciju izvornog primorskog pejzaža, prirodnih kvaliteta obale, mora i zaleđa, autohtone vegetacije, graditeljskog nasljeđa, morfologije naselja i spomenika kulture.

3. Unošenje elemenata urbano-kontinentalnog tipa obezvređuje pejzažne kvalitete, koje su sastavni dio turističke ponude. Isto tako treba analizirati nove velike infrasturkturne građevinske zahvate i njihov mogući utjecaj na degradaciju prirode i pejzaža.

4. Izrada studije utjecaja na okolinu i studije mogućnosti izgradnje obavezna je za svaki investicioni zahvat, koji bi mogao imati utjecaj na okolinu, ili bi bio u suprotnosti s osnovnim smjernicama.

5. Kontinuirano pratiti stanje prostorno-planske dokumentacije, uz studijski pristup rješavanju aktualnih problema, kao podloge za donošenje programa razvitka u svim segmentima prostornog planiranja.

6. Analizirati i valorizirati prostorne mogućnosti za relativno veće prostorne zone predviđene za stanovanje, turizam, radne zone i dr., kojima će se ocijeniti postojeće stanje, utvrditi prostorne mogućnosti, investicionu opravdanost te etapnost izgradnje.

7. Izraditi srednjoročne planove uređenja prostora, godišnje pripreme i programe zaštite prostora koji trebaju biti odraz realnog stanja i prioritetnih potreba za izgradnjom, uređenjem i zaštitom prostora, uz osiguranje dostatnih sredstava za realizaciju pripreme.

8. Osigurati sve mehanizme za praćenje stanja i osiguranje dovoljnog broja gradilišta za potrebe domicilnog stanovništva i privrede, radi udovoljavanja potrebama stanovanja i općeg razvitka.

9. Ne smije se riješiti i provoditi prostornu dokumentaciju nižeg reda (PUP) bez utvrđenih i prihvaćenih dugoročnih planova uređenja i namjena prostora, koji su sastavni dio dokumentacije višeg reda.

10. Planovima višeg reda treba nastojati ispravljati neadekvatno i krivo korištenje prostora. To se odnosi osobito na uski obalni pojas na kojem je do sada koncentrirana izgradnja neprofitabilnih i prostoru neprimjerenih sadržaja (vikendice, kampovi, odmarališta, skladišta i sl.). Takova dosadašnja izgradnja uzrokovala je preopterećenje infrastrukture koja nije pratila izgradnju i koja nije rješavana u planskim dokumentima.

11. Današnje stanje infrastrukture na našem području je vrlo kritično i nastavak izgradnje objekata bez riješene infrastrukture obećava znatan pad standarda i nemogućnost provođenja programa razvitka danog u ovim zaključcima.

Treba pristupiti izgradnji svih infrastrukturnih kapaciteta i pri tome, s obzirom na nedostatak financijskih sredstava, odrediti prioritete i pronalaziti moguće izvore financiranja.

12. Da bi se mogao realizirati program dugoročnog razvitka potrebno je ispitati i ugraditi u prostorne planove mogućnosti energetskih sustava: elektroenergije, plinifikacije, solarne energije, termičkih crpki, energije vjetra i bioenergetskih potencijala.

Neobično je važno raščistiti navodno ugrožavanje vodnog vala od akumulacije HE "Nikola Tesla" koja onemogućava prihvaćanje planskih dokumenata razvitka centra Crikvenice.

13. Posebno je važno izraditi kriterije po kojima će se dopustiti izgradnja samo onih objekata koji će oplemeniti a ne zagađivati prostor i koji neće dodatno opteretiti nedovoljne komunalne kapacitete.

Dopustit će se izgradnja visokoprofitabilnih privrednih objekata i utvrditi uvjete za iznimke od ovako uspostavljenog moratorija na neracionalnu, neopravdanu i štetnu izgradnju.

Zbog delikatnog karaktera te odluke valjalo bi organizirati nadzor nad decentraliziranim odlukama radi osiguravanja provođenja te odluke i održavanja jedinstvenih kriterija. Na osnovi toga općinski organ će postavljati uvjete izgradnje i korištenja svakog novog objekta.

Općinske službe neće izdavati nova rješenja koja se protive tome stajalištu.

Taj moratorij ne treba shvatiti kao zaustavljanje napretka, izgradnje i života, nego kao sprečavanje nekvalitetnog razvitka.

Svi ti zaključci u bloku Gospodarenje prostorom postaju sastavni dio Prostornog plana općine Crikvenice.

II. TEMATSKI BLOK

Gospodarski razvitak

1. Turizam kao osnovna gospodarska djelatnost čitave rivijere eksploatirat će u najvećoj mogućoj mjeri prirodne ljepote i ostale povoljne karakeristike ovoga kraja, uključujući osnovne resurse kao što su kadrovi i sredstva za rad.

U tu svrhu će se izbjegavati lažni gigantizam, a usmjeravati se na potpunije iskorištavanje već izgrađenih smještajnih kapaciteta, a posebno na podizanje kvalitete opće turističke ponude. S tim u vezi općina će donijeti stimulativne mjere za poticanje bržeg prestrukturiranja smještajnih kapaciteta, posebno u odmarališima i kućnoj radinosti, u viši i kvalitetniji oblik smještaja, kao što su mali hoteli, pansioni i apartmani.

2. U okviru općeg gospodarskog razvitka treba posebno revitalizirati poljoprivredu, stočarstvo, šumarstvo i organizirati marikulturu i ribolov isključivo malim ribolovnim sredstvima. Odmah se može organizirati ovčarstvo i kozarstvo, te organizirati centar za razvitak marikulture za Podvelebitski kanal, te omogućiti razvitak umjetnih brakova.

U cilju revitalizacije Vinodola neophodno se je vratiti na kućnu poljoprivredu, orijentirati se na proizvodnju zdrave hrane, komercijalizaciju specifičnih proizvoda i stvaranje marke I "image" agrarnih proizvoda "Vallis Vinearia".

3. Omogućiti razvitak svih propulzivnih industrijskih kapaciteta, koji ni u kojem slučaju ne smiju narušiti ekološku kvalitetu uz strogo poštivanje euorpskih ekoloških standarda.

4. Trgovina će se organizirati ne samo za opskrbu domaćeg pučanstva, nego i za podmirenje široke turističke potražnje. U tu svrhu ona će poduzeti i organizaciju proizvodnje određenih roba.

5. S obzirom na posebnu stratešku ulogu turizma neophodno je krenuti od unaprijed formirane optimalne ponude smještajnih kapaciteta, koje ni u kojem slučaju ne smiju preći gornju granicu bruto gustoće izgrađenosti zone, bez obzira na zahtjeve i veličinu ukupne tražnje za kapacitetima. Tražnju treba iskoristiti isključivo za promjenu strukture smještajnih kapaciteta u cilju nalaženja optimalne strukture.

6. Poduzeti konkretne mjere za proglašenje Crikvenice lječilišnim mjestom i udovoljiti svim traženim zahtjevima.

7. Radi borbe za visoku kvalitetu, posebnu pažnju posvetiti orijentaciji na nautički turizam, te formirati nautičku ponudu koja mora udovoljiti ekološkim standardima i podignuti kvalitetu ponude na visoki nivo, uključujući terene za golf i ostale oblike visokog turizma.

8. Cjelovita turistička promocija regije organizirat će se na jedinstven i racionalan način kroz promociju cijelokupnog vinodolskog kraja i šireg okruženja Kvarnerske rivijere, u vezi sa Zakonom o turističkim zajednicama.

9. Otvoriti sve kanale prodaje, te formirati receptivne agencije (incoming) s ciljem ponude turističkog proizvoda vinodolskog kraja u obliku "paket" aranžmana, a koji će sadržavati sve željene usluge što će udovoljiti svakom gostu.

10. Domaće stanovništvo mora imati najveću odgovornost za realizaciju turističke politike, čak i oni koji nisu direktno uključeni u turističku ponudu. Potrebno je motivirati cijele obitelji da se bave uslužnim djelatnostima (vođenje manjih hotela, pansiona, restorana i sl.).

11. Organizirati komunalni informacijski sistem, a posebno razviti telekomunikacije kao osnovnu podlogu za upravljanje cjelokupnim razvitkom.

12. Gospodarska zajednica općine uključit će realizaciju ovih zaključaka u svoj program aktivnosti i svojom djelatnošću unaprijediti i dalje razviti gospodarstvo.

III. TEMATSKI BLOK

Društvene djelatnosti u funkciji oblikovanja i realizacije gsopodarskog razvitka općine Crikvenice

Na savjetovanju je uočena neadekvatna prisutnost društvenih djelatnosti u životu naše općine.

Činjenica da je turizam osnovna gospodarska grana razvitka nameće potrebu uključivanja kulture i kulturne baštine kao nezaobilaznog sastavnog dijela turističke ponude.

Vinodolska dolina predstavlja značajno kulturno bogatstvo u kome u izvanrednom atraktivnom pejzažu dominiraju stara autohtona naselja, gradine iz rimskog doba i doba krčkih knezova Frankopana, arheološki nalazi iz rimskog doba, te starohrvatske nekropole. U dugoročni razvitak općine Crikvenice treba ugraditi neophodne smjernice društvenih djelatnosti.

1. Sve društvene djelatnosti trebaju obavljati svoju specifičnu zadaću, te biti u funkciji turističkog razvitka i ostalih djelatnosti.

2. Nastaviti započetu revitalizaciju povijesnih lokaliteta s organiziranim uključivanjem u ponudu visokog turizma.

3. Organizirati kulturne, športske i ostale manifestacije kroz čitavu godinu, koje bi bile u funkciji turizma. Za sve to osigurati i izgraditi odgovarajuće prostore.

4. Obalni pojas uklopiti u tijekove nautičke ponude, a posebno luke, lučice i pristaništa. Razvijati sve športove, a u tom smislu preferirati maritimne, koji za to imaju uvjete.

5. Maksimalno iskoristiti prirodne i vrlo povoljne bioklimatske i orogeografske okolnosti, te nadalje intenzivno razvijati zdravstveni turizam.

6. Organizirati edukaciju tursitičkih radnika svih profila, a posebice privatnih iznajmljivača i ugostitelja. Edukacija treba obuhvatiti opće pojmove i informacije potrebne turistima te profesionalna znanja. Pri tome težiti usavršavanju i provjeri znanja iz tzv. "turističke kulture".

7. Provesti postupak za zaštitu i proglašavanje Vinodola i šumskog zaleđa značajnim krajolikom u skladu sa stavom Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i stambeno-komunalne djelatnosti, Republičkog zavoda za zaštitu prirode i prirodne baštine, te Instituta "Ruđer Bošković" iz Zagreba.

Radna grupa savjetovanja

GRADSKA OPĆINA CRIKVENICA
GRADSKA OPĆINA NOVI VINODOLSKI
VINODOLSKA OPĆINA - BRIBIR

Urednički savjet:

Dragan Barac, Branko Blažević, Vitomir Gašparović, Zdravko Gržičić, Željka Jurčić - Kleković, Stanko Jurdana, Srećko Kabalin, Ivica Malatestinić, Zlatko Pavelić, Ivanka Pavlić, Luka Pobor, Mirko Todorić, Vladimir Uremović, Josip Žurga

Glavni urednik:
Vladimir Uremović

Zamjenik glavnog urednika:
Mirko Todorić

Tajnik:
Ivanka Pavlić

Recenzenti:
Neda Andrić, Dragomir Babić, Ante Marinović - Uzelac, Franjo Radišić

Lektor:
Milorad Stojević

Korektori:
Željka Jurković - Kleković, Ivanka Pavlić, Ivan Uremović

Likovna obrada naslovne stranice:
Vlado Potočnjak

Naklada:
1000

Tisak:
„MD'' - kompjuterska priprema i prijelom sloga, ofset tisak
Zagreb, tel: (041) 380-058, 531-321

